

Neukölln Unlimited Bronnenblad

Regie: Agostino Imondi en Dietmar Ratsch

Jaar: 2010

Duur: 96 minuten / 50 minuten

Website www.neukoelln-unlimited.de

1. Neukölln

.....

Neukölln is een wijk in de Duitse hoofdstad Berlijn. Er wonen ongeveer 307 000 mensen in Neukölln, dat is meer dan in de stad Utrecht (260 000)! De bevolking van Neukölln komt uit 160 verschillende landen. Meer dan twintig procent van de bevolking in Neukölln is van buitenlandse afkomst (eerste of tweede generatie). Neukölln is geen rijke wijk. Twintig procent van de bevolking is werkloos, dit is veel wanneer je het vergelijkt met het werkloosheidscijfer van Berlijn (13%).

.....

2. Libanon

Libanon ligt in het Midden-Oosten, aan de Middellandse Zee. Het ligt ten noorden van Israël, in het oosten grenst het aan Syrië. Het is een klein land (ongeveer een derde van Nederland), met een relatief hoge bevolkingsdichtheid. Libanon is een land met een geschiedenis van spanning en conflict. Waarom?

nakomelingen zijn anti-Israëliësch en velen steunen Hezbollah in hun strijd tegen Israël.

Libanon is dus een land met een diverse bevolking en vele belangengroepen, die voortdurend strijden om invloed. Dit leidt tot veel spanning en in sommige gevallen tot geweld.

Libanon kent een zeer gemengde bevolking. Er zijn er veel verschillende godsdienstige (sub)groepen (40% christen, 60% moslim, deze zijn weer verdeeld in subgroepen, zoals sjiieten, soennieten, alawieten). De overheid moet onder andere werk, voorzieningen en politieke inspraak eerlijk over deze groepen verdelen om te zorgen dat er geen spanningen ontstaan. Dat is niet eenvoudig en het leidt ook tot conflicten tussen de groepen. Tussen 1975 en 1990 woedde er een burgeroorlog in Libanon, waarbij verschillende 'secten' met elkaar in conflict waren.

Libanon heeft ook een grote groep Palestijnse vluchtelingen binnen de grenzen. Toen in 1948 de staat Israël werd opgericht vluchtten veel Palestijnen naar het buurland Libanon. De meesten leven er nog, in kampen, net als hun (klein)kinderen. De vluchtelingen worden gediscrimineerd en hebben onvoldoende toegang tot werk, medische zorg, onderwijs en passende huisvesting.

De relatie met buurland Israël is een voortdurende bron van spanning in Libanon. Tweemaal hebben de landen oorlog gevoerd (1982 en 2006). De spanning tussen de twee landen blijft hoog, onder andere omdat de anti-Israëliësch Hezbollah-beweging veel invloed heeft in Libanon. De vluchtelingen en hun

3. Verblijfsvergunning

.....

Een migrant is iemand die zich vestigt in een ander land. Een illegale migrant is iemand die zonder geldig visum of verblijfsvergunning in een land verblijft. Omdat het woord illegaal een negatieve bijklank heeft spreekt men tegenwoordig ook wel over 'ongedocumenteerden' of 'irreguliere migranten'. Waarom verblijft iemand zonder verblijfsvergunning in een land? Daarvoor hebben mensen verschillende redenen.

Het kan gaan om uitgeprocedeerde asielzoekers. Als de IND (Immigratie- en Naturalisatie Dienst) de asielaanvraag afwijst kan een asielzoeker in beroep gaan tegen de uitspraak. Omdat de procedures soms lang duren komt het voor dat kinderen gedurende deze periode in Nederland opgroeien en het land van hun ouders nauwelijks kennen. Het is heel pijnlijk als ze dan na jaren te horen krijgen dat ze terug moeten naar het land van herkomst.

Andere irreguliere migranten in Nederland zijn bijvoorbeeld arbeiders die illegaal in Nederland werken, slachtoffers van mensenhandel die geen aangifte hebben durven doen, staatlozen die niet kunnen terugkeren naar het land van geboorte, familieleden van migranten die (medische) zorg nodig hebben die er in het herkomstland niet is. Ze hebben geen verblijfsvergunning gekregen, of zijn die weer kwijtgeraakt. Sommigen passeerden de grens legaal (bijvoorbeeld met een toeristenvisum), anderen gebruikten valse papieren of kwamen met de hulp van een mensensmokkelaar. Sommigen willen doormigreren of terug naar het land van herkomst, anderen proberen hier zo lang mogelijk te blijven.

.....

In *Neukölln Unlimited* zie je dat Hassan en Lial een verblijfsvergunning hebben. Wel moeten ze die regelmatig laten verlengen. Maradona, zijn moeder en zijn jonge broertje hebben geen verblijfsvergunning. Ze zijn illegaal in Duitsland.

3. Verblijfsvergunning

.....

Hoe kom je in Nederland aan een verblijfsvergunning?

Vreemdelingen die langer dan drie maanden in Nederland willen blijven, moeten diverse procedures doorlopen en aan allerlei voorwaarden voldoen. Vreemdelingen die kunnen bijdragen aan de Nederlandse economie, wetenschap of cultuur worden sneller toegelaten. Voor de overige vreemdelingen blijft het beleid streng.

Vreemdelingen die naar Nederland willen komen vanwege werk, studie of gezin, moeten in hun eigen land een inreisvisum aanvragen (MVV). Deze krijgen zij alleen als zij aan een aantal voorwaarden voldoen. Zodra ze in Nederland zijn, moeten ze een verblijfsvergunning voor een bepaalde tijd aanvragen. Inwoners van landen binnen de Europese Unie en een aantal andere landen (zoals Australië) mogen zonder MVV naar Nederland komen.

Asielzoekers komen naar Nederland omdat ze stellen dat ze vluchten voor gevaar in hun eigen land terwijl immigranten voor werk, studie of gezin naar Nederland komen. Vandaar dat het asielbeleid wezenlijk verschilt van het migratiebeleid. In internationale wetgeving staat dat iedere vluchteling recht heeft op bescherming. Als er wordt vastgesteld dat de asielzoeker inderdaad bescherming nodig heeft, heeft de asielzoeker recht op verblijf in Nederland. Anders moet de asielzoeker terugkeren naar het land van herkomst.

.....

4. Rechten van irreguliere migranten (in Nederland)

Irreguliere migranten zijn uitgesloten van sociale zekerheid (zoals kinderbijslag of een uitkering). Zij hebben wel recht op 'medisch noodzakelijke' zorg en rechtsbijstand, en illegaal verblijvende kinderen (onder de 18 jaar) zijn leerplichtig en hebben recht op onderwijs. Medici en ziekenhuizen zijn verplicht elke patiënt met acute en ernstige klachten hulp te verlenen.

Schattingen van het aantal ongedocumenteerden in Europa lopen sterk uiteen. Volgens een rapport van de overheid uit 2006 verbleven in de periode van 1997 tot 2003 naar schatting tussen de 125 000 en 225 000 illegalen in Nederland. Tussen 2005 en 2006 waren er naar schatting tussen de 75 000 en 185 000 illegale vreemdelingen in Nederland. Het overgrote deel van het aantal illegalen in Nederland, tussen de 62 500 en 115 000, is van niet-Europese afkomst. Uit het onderzoek bleek dat 10 procent van deze groep illegalen een asielaachtergrond heeft, met andere woorden, hun asielaanvraag is afgewezen (ze zijn 'uitgeprocedeerd'), maar ze zijn toch nog in Nederland. Van de Europese illegalen bleek ongeveer de helft afkomstig uit Bulgarije en Roemenië; sinds de toetreding van die landen tot de Europese Unie verblijven zij niet meer illegaal in Nederland.

Illegaal verblijf in Nederland is geen strafbaar feit. Het kabinet-Rutte wil echter volgens het regeerakkoord (2010) voor om illegaal verblijf in Nederland strafbaar te stellen. Er zou een afschrikkende werking van uit gaan. Volgens een veel juristen en maatschappelijke organisaties

(bijvoorbeeld kerken, Amnesty International, de vakbond FNV etcetera) is het echter geen goed voorstel. Zij geven een aantal argumenten om illegaliteit niet strafbaar te maken.

1) Strafbaarstelling is buiten proportie.

Er zijn allerlei redenen waarom mensen zonder papieren ons land binnenkomen: bijvoorbeeld op zoek naar een betere toekomst, op de vlucht voor een levensbedreigende politieke situatie. Er zijn ook mensen die hier eerst legaal verbleven, maar hun status hebben verloren, bijvoorbeeld omdat hun arbeidscontract niet werd verlengd. Hun enige 'overtreding' is dat ze hun papieren (nog) niet op orde hebben. Deze mensen dragen al de consequenties daarvan in de vorm van uitsluiting van sociale zekerheid en de mogelijkheid van uitzetting. Het zijn geen 'criminelen'.

2) Strafbaarstelling dwingt 'illegale' migranten ondergronds en werkt uitbuiting in de hand.

Mensen die alleen al door hun verblijf in Nederland strafbaar zijn, zullen contacten met overheidsinstanties of maatschappelijke instellingen mijden. Zij zullen zich zo min mogelijk laten registreren. Illegaal verblijf gaat zich dan nog meer ondergronds afspelen. Ongedocumenteerden zullen bijvoorbeeld minder snel naar de dokter gaan, hun kinderen minder vaak naar school laten gaan. Slachtoffers of getuigen van intimidatie of geweld (op straat, op het werk, of seksueel of huiselijk geweld) zullen minder snel naar de politie gaan. Die zal ze immers niet beschermen, maar vervolgen.

4. Rechten van irreguliere migranten (in Nederland)

3) Voor de samenleving nemen de negatieve effecten toe. Er zijn grote juridische en praktische bezwaren tegen strafbaarstelling van illegaal verblijf. Het kan leiden tot een toename van strafbare feiten zoals identiteitsfraude, uitbuiting, mensenhandel en mensensmokkel. Ook procedures en andere administratieve lasten zullen toenemen. Transacties, vervolging, boetes die niet betaald kunnen worden, vervangende hechtenis; het geheel zal veel meer tijd en geld vragen van politie, rechtbanken en gevangnissen.

4) Er ontstaat strijd met internationale verdragen. Mensenrechten gelden voor iedereen, dus ook voor mensen zonder geldige verblijfspapieren. Zo dient de regering het recht op onderwijs en het recht op medisch noodzakelijke zorg waar te maken. En Nederland hoort bescherming te geven aan kwetsbare groepen.

5. Genres: documentaire en speelfilm

.....

Er zijn verschillende soorten films. Je spreekt over verschillende *genres*. Zo heb je speelfilms en documentaires.

Speelfilms worden gemaakt aan de hand van een verzonden en gedramatiseerd verhaal. De teksten staan in een *script*. Er wordt gebruik gemaakt van acteurs. De makers van een speelfilm maken gebruik van allerlei middelen om de beelden te optimaliseren (bijvoorbeeld een studio, apparatuur om beelden te bewerken, licht- en geluideffecten etcetera).

Bijvoorbeeld: als je in een speelfilm een man in een woonkamer ziet, dan is alles in de kamer neergelegd, gestyled etcetera. Er is een cameraploeg die het licht instelt en zorgvuldig bepaalt vanuit welke hoek ze de acteur gaan filmen. De regisseur geeft nog aanwijzingen aan de acteur, hoe hij moet bewegen, welke uitdrukking hij op zijn gezicht heeft, hoe hij praat enzovoorts. In de studio wordt er muziek onder het beeld gezet, waardoor de scene extra spannend wordt.

In een documentaire gebeurt dit allemaal niet. Het doel is meestal de kijkers te informeren of te overtuigen. Het gaat over de 'werkelijkheid'. Het verhaal ligt dus niet van tevoren vast, er zijn geen acteurs en de beelden worden gemaakt in de 'echte' omgeving. In documentaires maakt men geen gebruik van muziek of beeldbewerking. Op die manier wordt het beeld van werkelijkheid zo min mogelijk beïnvloed.

.....

Steeds vaker zie je dat speelfilms kenmerken hebben van documentaires en dat documentaires juist kenmerken hebben van speelfilms. Filmmakers 'spelen' als het ware met de genres, ze combineren elementen van beide soorten films. Dit kan er toe leiden dat een speelfilm realistischer leidt, of juist dat een documentaire 'mooier' wordt.

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International is een internationale organisatie die zich inzet voor de mensenrechten. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,8 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor is in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen of groepen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil voor onderzoek en actie geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty geen verschil maakt in welk land de mensenrechten worden geschonden.

Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen docenten films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen. Wij geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken. Indien gewenst kunnen we u ook aan interessante gastsprekers of workshops helpen of zelfs een compleet School Film Festival organiseren.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Via de zoekmachine (<http://www.movieshatmatter.nl/mtm/site/educatiefilms.vm>) kunt u uitgebreid zoeken naar films op onderwerp, type film, niveau, vak en lengte. Movies that Matter is telefonisch bereikbaar op 020 7733621.

Colofon

.....

Redactie

Marcus Eshuis

Eindredactie

Movies that Matter en Amnesty International

Vormgeving

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius, Marcus Eshuis,
Dennis Lahey (projectleider)

Movies that Matter

Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund door Amnesty International, Stichting DOEN en het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Het **Movies that Matter Film Festival** wordt ondersteund door de Gemeente Den Haag

